

**МІЖНАРОДНИЙ КЛАСИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ПИЛИПА
ОРЛИКА**

УХВАЛЕНО

Вченою радою університету

(Протокол № 2 від 27.09.2017 р.)

**ПОЛОЖЕННЯ ПРО ПОРЯДОК ПРОВЕДЕННЯ
ПІДСУМКОВОЇ АТЕСТАЦІЇ ВИПУСКНИКІВ**

МИКОЛАЇВ 2017

1. Загальні положення

1.1. Згідно з Законами України «Про освіту», «Про вищу освіту», Положенням про організацію навчального процесу для проведення підсумкової атестації випускників створюються екзаменаційні комісії зі спеціальності (далі — комісія). Строк проведення підсумкової атестації визначається навчальним планом.

1.2. Функції центрального органу управління освітою для проведення підсумкової атестації передаються університету. Формування, організацію роботи та контроль за діяльністю екзаменаційних комісій здійснює ректор.

1.3. В обов'язки підсумкової комісії входять: перевірка і оцінка науково-теоретичної та практичної підготовки здобувачів вищої освіти, які закінчують вищий навчальний заклад, з метою встановлення відповідності їх освітнього та кваліфікаційного рівнів до вимог стандарту якості освіти; вирішення питань про присвоєння випускникам відповідної кваліфікації та видачу диплома (звичайного зразка чи з відзнакою); розробка пропозицій щодо подальшого поліпшення якості підготовки фахівців з певної спеціальності.

1.4. Державна атестація проводиться на **бакалаврському** рівні у формі іспитів з нормативних дисциплін професійної підготовки, розв'язання завдань виробничих ситуацій, проведення ділових ігор чи тренінгів в обсязі діючих навчальних програм, захист бакалаврської дипломної роботи; на **магістерському** рівні — захист дипломної роботи. Кількість дисциплін, що виносяться на державні іспити, та форма проведення атестації обумовлена навчальним планом.

Програма та форма проведення іспитів (письмово, тестування) за пропозицією кафедри, що випускає фахівців, затверджується Вченою радою університету.

2. Порядок комплектування підсумкової комісії зі спеціальності

2.1. Підсумкова комісія створюється щороку у складі голови, його заступника (у разі потреби) і членів комісії для кожної спеціальності з усіх форм навчання та діє протягом календарного року.

2.2. Головою підсумкової комісії з кожної спеціальності призначаються — декани факультетів або їх заступники.

Голова підсумкової комісії ознайомлює всіх членів комісії з їх правами та обов'язками, забезпечує роботу комісії відповідно до затвердженого розкладу.

Він бере участь у засіданнях комісії під час іспитів, захисту дипломних робіт, виставляння оцінок, обговорення питання про присвоєння кваліфікації. Здійснює контроль за роботою секретаря підсумкової комісії стосовно підготовки необхідних документів до початку роботи комісії та оформлення протоколів. Складає звіт про роботу підсумкової комісії, який, після обговорення на її заключному засіданні, подає ректору університету.

2.3. До складу підсумкової комісії входять завідувачі кафедр, професори або доценти кафедр, що формують профіль підготовки фахівців, а також можуть залучатися представники роботодавців, які замовляли фахівців, працівники відповідних галузей народного господарства і культури, професори і викладачі інших вищих навчальних закладів, співробітники науково-дослідних інститутів. До складу членів комісії залучаються як екзаменатори викладачі дисциплін, за якими здобувачі вищої освіти складають іспити. Керівникам дипломних робіт дозволяється брати участь у роботі комісії під час захисту студентами дипломних робіт.

2.4. Персональний склад членів комісії, екзаменаторів та секретарів затверджується наказом ректора університету не пізніше як за місяць до початку роботи комісії. Секретарі державних комісій призначаються ректором із складу працівників вищого навчального закладу. Свої обов'язки вони виконують у робочий час за основною посадою.

2.5. Із складу членів підсумкової комісії зі спеціальності формуються комісії для проведення державних іспитів з окремих дисциплін та комісії для проведення захисту магістерських дипломних робіт.

2.5.1. До складу комісії для проведення державних іспитів з окремих дисциплін входять: голова комісії — представник підсумкової екзаменаційної комісії зі спеціальності, професор або провідний доцент відповідної кафедри, екзаменатор та секретар.

2.5.2. До складу комісії для проведення захисту магістерських дипломних робіт входять: голова комісії — представник підсумкової екзаменаційної комісії зі спеціальності, завідувач випускової кафедри (або його заступник), професор або провідний доцент відповідної кафедри та секретар.

2.6. Участь у роботі підсумкової комісії професорсько-викладацького складу університету заплановано як педагогічне навантаження.

Оплата праці голови та членів комісії, які не працюють у навчальному закладі, здійснюється погодинно відповідно до чинної Інструкції про порядок обчислення заробітної плати працівників освіти та внесених до неї змін.

3. Організація і порядок роботи підсумкової комісії

3.1. Державні комісії працюють у строки, передбачені навчальними планами кожної спеціальності.

Розклад проведення державних іспитів та захисту дипломних робіт, узгоджений з головою комісії, затверджується проректором з навчальної роботи не пізніше ніж за місяць до початку державних іспитів або захисту дипломних робіт. Одним потоком складати державний іспит в письмовій формі може не більше двох академічних груп.

3.2. До захисту дипломних робіт чи складання державних іспитів мають допуск здобувачі вищої освіти, які виконали всі вимоги навчального плану та програм зі спеціальності.

Допуском до захисту дипломної роботи чи складання державних іспитів є список здобувачів вищої освіти-випускників, затверджений ректором університету за поданням деканів факультетів.

3.3. Не пізніше одного дня до початку державних іспитів чи захисту дипломних робіт до підсумкової комісії подають необхідні матеріали, які забезпечують її компетентну роботу.

3.3.1. До комісій для проведення державних іспитів з окремих дисциплін та комісій для проведення захисту магістерських дипломних робіт, незалежно від форми проведення атестації, подають:

— витяг з наказу ректора університету про затвердження їх персонального складу;

— розклад роботи комісії;

— списки здобувачів вищої освіти за навчальними групами, що мають допуск до захисту дипломних робіт чи складання державних іспитів, за підписом декана факультету;

3.3.2. Під час складання державних іспитів з окремих дисциплін до підсумкової комісії додатково подають:

— навчальні програми з дисциплін, винесених на державні іспити;

— комплект завдань письмових екзаменаційних робіт, варіанти завдань з вирішення виробничих ситуацій або матеріали ділових ігор, чи тренінгів;

— перелік наочного приладдя, матеріалів довідкового характеру, передбачених

для використання студентами під час підготовки до державного іспиту або захисту дипломних робіт, у т.ч. технічні та дидактичні засоби і лабораторне обладнання.

3.3.3. Під час захисту дипломних робіт до підсумкової комісії подають такі документи:

— виконану дипломну роботу із висновком завідувача випускової кафедри про допуск студента до захисту;

— копію навчальної картки студента, засвідчену деканом факультету;

— письмовий відзив наукового керівника з характеристикою діяльності випускника під час виконання дипломної роботи;

— письмову рецензію на дипломну роботу.

Примітка: Рецензування дипломних робіт проводять висококваліфіковані спеціалісти виробничих, наукових і проектних організацій, викладачі, які є фахівцями з даної спеціальності та працюють в інших навчальних закладах. Склад рецензентів затверджується деканом факультету за поданням завідувача відповідної кафедри. Рецензія повинна мати оцінку роботи за прийнятою шкалою оцінки знань. Негативна рецензія не є підставою для відхилення дипломної роботи від її захисту.

3.3.4. До підсумкової комісії можуть бути подані й інші матеріали, які характеризують наукову і практичну цінність виконаної дипломної роботи: друквані статті за темою роботи, документи, що вказують на практичне застосування роботи, макети, зразки матеріалів, виробів тощо.

3.4. Складання державних іспитів чи захист дипломних робіт проводиться на відкритому засіданні підсумкової екзаменаційної комісії за участю не менш ніж половини її складу в присутності голови — представника підсумкової екзаменаційної комісії зі спеціальності.

3.5. Засідання комісій для проведення іспитів та захисту дипломних робіт оформляються протоколом. Тривалість письмового іспиту з кожної дисципліни — не більше трьох астрономічних годин.

Тривалість захисту однієї дипломної роботи, як правило, не повинна перевищувати 30 хв. Для розкриття змісту дипломної роботи студенту надається не більше 20 хв.

3.6. Оцінка результатів складання державних іспитів з окремих дисциплін здійснюється з урахуванням поточної успішності в порядку, передбаченому

системою контролю знань, прийнятому в університеті, за 100-бальною шкалою з подальшим переведенням у 4-бальну та шкалу ECTS.

Під час визначення оцінки дипломної роботи береться до уваги рівень теоретичної, наукової та практичної підготовки студента.

Рішення підсумкової комісії про оцінку знань, виявлених під час складання іспитів або захисту дипломної роботи, приймається на закритому засіданні комісії відкритим голосуванням звичайною більшістю голосів членів комісії, які брали участь в її засіданні. При однаковій кількості голосів голос голови підсумкової комісії є вирішальним.

Примітка: Оцінки державного іспиту і захисту дипломної роботи виставляє кожен член підсумкової комісії, а голова підсумовує їх результати щодо кожного студента. За теоретичну і практичну частину іспиту виставляється одна оцінка. Повторне складання (перескладання) державного іспиту і захист дипломної роботи з метою підвищення оцінки не дозволяється.

3.7. Підсумкова екзаменаційна комісія зі спеціальності розглядає результати складання студентами державних іспитів з окремих дисциплін (в тому числі і з педагогіки та психології) та захисту дипломних робіт і своїм рішенням присвоює кваліфікацію за фахом на підставі чого видається диплом встановленого зразка тим студентам, які одержали позитивні оцінки під час атестації.

Тим, хто має загальні оцінки «відмінно» не менше ніж з 75 відсотків усіх дисциплін навчального плану, а з решти дисциплін та індивідуальних завдань — оцінки «добре», склав державні іспити, або захистив дипломну роботу з оцінкою "відмінно", а також виявив себе у науковій /творчій/ роботі, що підтверджується рекомендацією кафедри, видається диплом з відзнакою, про що записується у протоколі засідання підсумкової екзаменаційної комісії зі спеціальності. Диплом з відзнакою магістра може бути виданий при умові наявності у випускника бакалаврського диплому з відзнакою.

3.8. У тих випадках, коли складання державних іспитів або захист дипломної роботи не відповідає вимогам рівня атестації, державна комісія зі спеціальності приймає рішення про те, що студент є неатестованим, про що відзначається у протоколі засідання комісії.

Студент, який отримав незадовільну оцінку при складанні державного іспиту або захисті дипломної роботи, відраховується з університету. Йому видається академічна довідка встановленого зразка.

Примітка: У разі одержання незадовільної оцінки з однієї дисципліни /при складанні окремо декількох/, студент не позбавляється права продовжувати складати державні іспити з інших дисциплін у термін, встановлений розкладом.

3.9. Якщо студент не з'явився на засідання підсумкової комісії для складання іспитів або захисту дипломної роботи, то в протоколі комісії записується, що він є неатестованим у зв'язку з неявкою на засідання комісії.

Здобувачі вищої освіти, які неатестовані у затвердженій для них термін і не склали державні іспити або не захистили дипломні роботи, мають право на повторну атестацію в наступний термін роботи підсумкової комісії протягом трьох років після закінчення вищого навчального закладу. Повторно складаються тільки ті державні іспити, з яких була отримана оцінка «незадовільно», з урахуванням змін, що відбулися у навчальних програмах цих дисциплін.

У випадках, коли захист дипломної роботи визнається незадовільним, державна комісія встановлює чи може студент подати на повторний захист ту саму роботу з доопрацюванням, чи він повинен опрацювати нову тему, визначену відповідною кафедрою.

4. Порядок підбиття підсумків роботи підсумкової комісії

4.1. Результати письмових державних іспитів оголошуються головою ДЕК після перевірки робіт, а оцінки дипломних робіт оголошуються в день їх захисту. В протоколі записуються оцінки, одержані на державних іспитах або під час захисту дипломної роботи; запитання, задані випускникові; особливі думки членів підсумкової комісії; вказується здобутий освітній рівень (кваліфікація), який надано випускнику; рекомендації про видачу диплому — звичайного зразка або з відзнакою.

Протокол підписує голова і члени підсумкової комісії, що брали участь у засіданні. Книга протоколів зберігається у справах навчального закладу.

4.2. За підсумками діяльності підсумкової екзаменаційної комісії зі спеціальності складається звіт, оформлений відповідно до сучасних вимог, який затверджується на її заключному засіданні.

В звіті потрібно вказати: рівень підготовки фахівців з даної спеціальності; дати характеристику знань здобувачів вищої освіти; якість виконання дипломних робіт; актуальність їх тематики та відповідність до сучасного стану науки, техніки і питань виробництва. Вказати недоліки, допущені у підготовці фахівців, зауваження щодо забезпечення організації роботи підсумкової комісії.

Також у звіт вносяться пропозиції щодо покращання підготовки фахівців, зауваження про недоліки та їх усунення в організації проведення державних іспитів і захисту дипломних робіт, рекомендації щодо направлення на навчання кращих бакалаврів на магістерський рівень, а магістрів — для продовження навчання в аспірантурі. Відзначаються дипломні роботи, що можуть бути впроваджені на підприємствах, у науково-дослідних установах тощо.

Звіт про роботу підсумкової екзаменаційної комісії зі спеціальності подається ректору університету у 2-тижневий термін після закінчення роботи підсумкової комісії.

4.3. Питання про підсумки роботи підсумкової комісії та розроблені відповідні заходи обговорюються на засіданні випускових кафедр, рад факультетів та університету.